

שׁוֹבֵה יִשְׂרָאֵל

בס"ד, שב"ק פרשת ואתחנן י"ג אב תשע"א | גליון 464

מדברי מו"ר ועט"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

אתה החילות!

בעיר אחת לפני שנים רבות, קם צדיק מופלא באישון ליל, ועשה את דרכו אל מחוץ ליישוב כדי להתבודד בינו לבין קונו. אחר שורת הבתים האחרונה, פגש ביהודי מנומנם, ישוב על אבן. מה מעשיך כאן? – שאל ברוך. הלה השיב: אני עובד עבור יצחק העשיר, כלומר, שומר על רכושו מפני גנבים... ועבור מי כבודו עובד? – פנה השומר מצידו בשאלה אל הצדיק, כסבור שגם הוא, שומר כמוהו. הצדיק שקע בשרעפים. אחר רגעי דומייה השיב: כרגע אינני עובד לאף אחד... רוב רובם של בני העולם עובדים. חלקם עבור האוכל. חלקם עבור הפרנסה. חלקם עבור הכבוד, המעמד. יש שעובדים את הבריות חנם מתוך רצון למצוא חן ויש שעובדים את תאוותיהם... מבוקר עד ערב עמלים בזיעת אפם כדי להגשים חלומות ומקסמי שווא. עבדים. עבדים בממשלת הזמן. חז"ל מציינים את טיפשותם של הבלבים, שאוכלים לחם בלחם! מה הכוונה? הם אוכלים לחם כדי שיהיה להם כוח לעבוד ואחר כך עובדים בשביל שיהיה להם לחם וחוזר חלילה...

הצדיק הזה עשה חשבון נפש. לא. ברוך ה' הוא אינו עובד לאף אחד. לא לכבוד, לא לשררה. לא לתאוות. אך כלום יכולני לומר כי הנני עובד לקדוש ברוך הוא? מי יאמר זיכיתי לבי... כרגע אינני עובד לאף אחד! – אמר לשומר הלילי ואחר אף הציע לו: אולי תרצה לעבוד אצלי? ומה תהיה עבודתך? – שאל

השומר. הצדיק אמר: עבודתך תהיה לשאול אותי תמיד 'את מי אני עובד?'... "זה השער לה' צדיקים יבוא בו". צדיקי האמת חשים תמיד נבזים ושפלים, עניים בפתח. מי יודע, אולי עוד לא זכינו בכלל לעבוד את ה'! על וו קטן באחד מחדריו של דוד המלך, תלו דרך קבע מקל הרועים והתרמיל המיושן ששמשו אותו עת רעה את צאן אביו בשדות בית לחם. כדי שיזכור תמיד מאין הגיע, כמה קטן היה. ומי יודע, אולי עוד לא זכה להציג פסיעה אחת בהיכל המלך?!

זחיות הדעת, היא אם כל חטאת. ממנה נמשכים רוב העוונות והמכשלות. בביקורנו במשרדיו של אחד מידידי מוסדות שובה ישראל, יהודי יקר וצדיק נסתר, ראינו על הקיר כובע בלה וחולצה קלילה המשמשת רוכבי אופניים. שאלנו אותו: מה אלו? אמר: כל אימת שמתעוררת בי זחיות הדעת עקב עושרי, אני מסתכל על הכובע והחולצה הללו, ונזכר ברכיבתי על אופני, תחת גשם צולף או שמש צולבת, במאמץ להרוויח כמה פרוטות... אז מסתלקת הזחיות ואני נזכר בתפקידי עלי אדמות!

מה אנו מבינים במשה רבינו. איש האלוקים! פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. הוא עומד בלב שבור ומתחנן לפני הקדוש ברוך הוא: ה' אלוקים אתה החילות להראות את עבדך... אתה החילות! כן כן, עם כל מה שהשגתי וראיתי וידעתי, אני עדיין בהתחלה. עני בפתח, שואל ומבקש רחמים.

דברי הימים

חמשה עשר באב

לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב, וכמה וכמה טובות אירעו בו: כלו בו מתי מדבר; הותרו השבטים לבוא זה בזה; הותר שבט בנימין לבוא בקהל; ביטל הושע בן אלה פרוזדיות (משמרות) שהושיב ורבעם על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל לירושלים; פסקו בו מלכרות עצים למערכה; נתנו הרוגי ביתר לקבורה.

ביאר הצדיק הנורא והמופלא, המגיד רבי ישראל מקו'ניץ: חודשי תמוז אב, הם החודשים הקשים בשנה. הם חודשי העיניים, המבויושות, הנפולות, הנכלמות. עיני עיני יורדה מים... בחודשים אלו צריכים להיזהר מאוד שלא ליפול, שכן הסטרא אחרא מתגברת בהם. אלו ימים ארוכים יתר על המידה, ימים משונים. דבר שיוצא מהגבול, הוא משכן לחיצונים. חודשי טבת שבט, הם קצרים מידי. הם חודשי העיניים של החורף...

בחמשה עשר באב, תש כוחה של חמה. הימים מתחילים להתקצר, הסטרא אחרא נחלשת, היהודי נושם לרווחה. כשהשמש מכה בעוז, כל אחד הולך לו לבדו. לתאוה יבקש נפרד. כשהיא הולכת, שוב אפשר להתנועד ולהתחוק ביחד. הנה כי כן, ברגע שתש כוחה של חמה, הותרו שבטים לבוא זה בזה. הנפשות השבות מן המלחמה, נאספות באנחת רווחה.

נשמות ישראל, בנות ירושלים, יוצאות לחולל בכרמים. ואז, מתוך אחדות ושמחה, ניתן גם להושיט יד לרשעים... משאילים להם בגדי לבן! גם אם לא זכיתם מכוחכם לכלום, קבלו כעת בגדי לבן בהשאלה והביטו יחד עם כל נשמות ישראל בזיו השכינה.

ר"ת	יצאת השבת	כניסת השבת	
20:42	20:03	18:51	ירושלים
20:39	20:06	19:07	ת"א אשדוד
20:39	20:06	18:58	חיפה
20:38	20:04	19:05	ב"ש

השיעור השבועי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א

יתקיים בימי חמישי בשעה 21:00 בהיכל ישיבת שובה ישראל רח' שבט בנימין 34, רובע י"ב, אשדוד. פרטים נוספים בטל: 08-8679897

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע, לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com
כמו כן ניתן לקבל במייל את דבר התורה היומי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com

רמז ולא נרמזו

"ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמור, ה' אלוקים אתה החילות וגו'" (ג', כ"ג)
 יש לתמוה בדברי הפסוק: א. מה התכוון משה באומרו 'בעת ההוא', וכי מה משמעות אותה העת לענין תפילתו? ב. 'לאמור', לאמור למי?

הנה יש לתמוה על שני 'לאמור' נוספים שנמצאו בפסוקים הקודמים: "ואצו אתכם בעת ההוא 'לאמור' ה' אלוקים נתן לכם את הארץ הזאת וגו'" (ג', י"ה); "ואת יהושע צויתי בעת ההוא 'לאמור' עיניך הוראות" (ג', כ"א).
אל מי מתייחסות האמירות הללו?

משה רבינו ידע כי נגזרה עליו גזירה שלא להיכנס לארץ ישראל, וביקש לעורר את תשומת לבם של צאן מרעיתו אל הצרה המרחפת על ראשו. אולי ישכילו ויבקשו עליו רחמים מבעוד מועד והן קל כביר לא ימאס תפילת רבים. פתח ואמר: "שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן וגו'". למה 'אתה' ולא 'אנחנו'? שימו לב כי **ברכם עלול להישאר מאחור!**... לא נרמזו. אמר: "ואצו אתכם בעת ההוא 'לאמור'! בעת ההוא שלא הבינותם, התחלתי לצוות אתכם כמו אדם שהולך מן העולם, חילקתי לכם נחלאות וצוויית את בני גד וראובן 'חלוצים' תעברו לפני אחיכם", ולא 'לפנינו', כדי שתבינו כבר מה מתרחש. ולמה? 'לאמור', שתעמדו עלי בתפילה, אולי ירחם. לא נרמזתם! פניתי ליהושע: "ואת יהושע צויתי בעת ההוא 'לאמור'! בעת ההוא שנואשתי מכם רמזתי ליהושע 'עיניך הוראות אשר יעשה ה' לכל הממלכות אשר אתה עובר וגו'", 'אתה' ולא 'אנחנו'. למה? 'לאמור', שתפתח כבר באמירת תפילות ותחנונים. לא נרמזו!

ואז, בעת ההוא, כשכולכם לא נרמזתם, לא הייתה לי עוד ברירה ופתחתי אני לבדי בתפילה, שמה מתוך כך כבר תתעוררו ותתחילו גם אתם 'לאמור' להשי"ת תפילות על רבכם...

(כסף נבחר)

הלוואי ויכולתי

עדיין לומדים להתמודד עם משאלות הילד וצרכיו בדרך קלה ויעילה יותר מוויכוחים וטענות שבעצם אינם מועילים, רק מתישים ומייגעים את שני הצדדים המתנצחים. חשוב לדעת, כי כשילד דורש משהו זו לא רק דרישה הגיונית, כי אם **משאלה רגשית**. כשאנו מסבירים לו כי הגיונית משאלתו אינה ניתנת לסיפוק, אנחנו לא עוזרים לו. רק מגבירים את מצוקתו הרגשית ומפתחים בקרבנו כעס לא מוצדק על אטימותו וחוסר נכונותו להתפשר.

אב, מתאמן בטיפול רגשי, מספר: "זה ארע במהלך נסיעה בכביש מהיר. בני בן השש יבב מאחור שהוא צמא. גייסתי את כל מאגרי הסבלנות שהיו בי ושלא היו בי, ופתחתי בהסבר מפורט ומנומק מדוע משאלתו אינה הגיונית. אנו בכביש מהיר, אין כאן חנויות. בעוד 40 דקות נגיע לצומת ובה תחנת דלק, ואז נוכל לקנות לו בקבוק שתייה. להפתעתי ואולי לא, המילים רק הגבירו את בכיו. שוב כבשתי בכוח את פקעת הכעס המתפרצת, והשבתי בנימה הכי שלווה שהצלחתי להפיק: שמע ילד! הכביש הוא כביש מהיר. המכוניות טסות במהירות ואף אחד לא יעזור להביא לך בקבוק שתייה. נתאזר עוד מעט בסבלנות... די! מכונת הבכי שלו רק קיבלה תוספת אדרנלין. מיהרתי להחליף הילוך: "לפי הבכי שלך, אני מבין שאתה נורא צמא. הלוואי ויכולתי להמציא לך כרגע בקבוק מים קרים. או אולי לעשות איזה שהוא קסם שיופיע למולי כאן ועכשיו בקבוק מים בשבילך"... "אולי אפילו שתיים" – הוסיף ילדי ושנינו פרצנו בצחוק משוחרר..."

תכופות, שהסברים ההגיוניים שלנו, רק מגבירים את המחאה. הילד שמבין את הטיעונים חש שמשאלתו מתרחקת ממנו יותר ומצוקתו מחריפה. אז הוא גם מוחה יותר ונכנס להיסטריה. במקום זאת, **ננסה למלא את משאלותיו בדרך הדמיון!** כך אנו מטשטשים את הגבולות שמציבה המציאות ומצוקת הילד נחלשת. אט אט הוא משתחרר לחלוטין וחוזר לנורמות תקינות של הגיון.

כדאי לחזור ולשנן את ארבעת הפעולות שסייעו לנו ב'עזרה ראשונה' לילד בעת מצוקה רגשית:

- להקשיב במלוא תשומת הלב!
- לאשר את התחושות במילה או שתיים!
- להעניק שם לרגש!
- למלא את המשאלות דרך הדמיון!

לפעמים רווחת תופעה בה אנו לומדים את המשפטים הנכונים אך שוכחים להטעין בהן את החום והאמפטיה. משפטים אלו ישמעו באוזניו הרגישות של הילד, מזויפים ומניפולטיביים. חשוב להבין את המהלך הפנימי שבטיפול הרגשי ולהתחבר אליו ברצינות.

ברמראות

"ובקשתם משם את ה' אלוקיך ומצאת" (ד', כ"ט)

דייק הבעל שם טוב הקדוש: 'ובקשתם משם', דווקא משם! חושב לו אדם שנפל להיכן שנפל והגיע להיכן שהגיע, כי כדי למצוא את הקדוש ברוך הוא בחזרה, עליו קודם כל לברוח מהמקום בו הוא כעת. ה' לא יקשיב לי חלילה בזכה מקום חשון ונורא! – הוא חושב. אך לא! הכתוב אומר: ובקשתם 'משם'! 'משם' דווקא! מכל מקום בו אתה נמצא, ביכולתך לצעוק את השי"ת שיבוא להוציא אותך. (מאור עיניים)

"ושמרת את חוקיו וגו' אשר ה' אלוקיך נתן לך כל הימים" (ד', מ')

כמה הם ימי חיי האדם עלי אדמות? דוד המלך ע"ה אומר: ימי שנותינו בהם שבעים שנה! יש שחיים מעט יותר... כמה מתוך שנים אלו מוקדש לעבודת הבורא? איש פשוט לא מגיע לדעת האמיתית בעבודת ה' עד קרוב לגיל שלושים. עד מהרה הוא מגיע לגיל העמידה וכוחותיו מתחילים ליסוג בהדרגה. מדובר אם כן בשלושים שנים בהן ניתן לעבוד את השי"ת בכוח ושכל נכונים. כמה מתוך שנים אלו יוצא על אכילה, שתייה ושינה? לפחות חצי. מדובר אם כן בחמשה עשר שנות עבודת ה'.

חז"ל דורשים כי ימונו של הקדוש ברוך הוא, אלף שנה. אלף שנים בעולם הזה, נחשבים למעלה ליום אחד! אז למה נחשבים חמשה עשר שנים? למאית וחצי יום! איך לא נבוש לעלות אל הקדוש ברוך הוא עם מאית וחצי יום של עבודת ה'??

לזאת מבטיח לנו הכתוב: אם נשמור את כל חוקי השי"ת ככל יכולתנו, אז ה' אלוקיך נתן לך כל הימים", יעלה לנו השם יתברך כאילו עמדנו ועבדנו לפניו כל ימי השמים על הארץ! (תפארת שלמה)

"ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך" (ו', ה')

איזה פירוש נוסף יכול להיות למילים "בכל לבבך"?

פעם אחת נפל הבעל שם טוב הקדוש בדעתו מאוד עד שנדמה לו שבוודאי לא יהיה לו עוד חלק בעולם הבא. אז נתקף שמחה גדולה ואמר: אני אוהב את השי"ת בלי עולם הבא!

זו היא מדרגה אמיתית: לאהוב את השי"ת שלא מחמת שום סיבה או מטרה. רק כי הוא השם יתברך! (בעש"ט עה"ת)

"דברו על לב ירושלים וגו' כי נרצה עוונה" (ישעי' מ' ב')

הגאולה הקרובה שתבוא במהרה בימינו, תהיה גאולת הנפש וגאולת הגוף. הגוף יינה מן הסעודה הגדולה של שור הבר והלווייתן, אך ממה תהנה הנשמה? היא תהנה מכפרת העוונות הגדולה, עת יהפכו על העוונות לזכויות, כמאמר חז"ל 'גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות'.

זהו דברו על 'לב' ירושלים וקראו אליה. גם לך, ליבה של ירושלים, נכונה גאולה. מה היא? כי נרצה עוונה! 'נרצה' מלשון 'רצון'. כל עוונותיך תהפכנה במהרה למצוות ויתגלה רצון השם יתברך הטמון בתוך תוכן...

(הרה"ק רבי לוי יצחק מבראדיטשוב)

אין סומכין על הנס

ראוי לאדם ירא שמים, להיזהר עד מאוד מלהכניס עצמו במקום סכנה. כי ממה נפשך: אם יינצל, הלא ינקו לו מזכויותיו. ומה הם חיי שעה בעולם הזה מול זכויות בעולם של חיים נצחיים?! ואם לא יינצל, הלא מאבד עצמו לדעת רחמנא ליצלין!

ואם יעקב אבינו שהיה זך וטהור מעוון בוודאי, נתיירא ואמר 'קטונתי מכל החסדים' כי פחד שמא יגרום החטא, מה נאמר אנו חדלי אנוש נבזים ושפלים מטונפים בחטאים ועוונות. הן אם ינכו מזכויותינו, לא יישאר בידינו מאומה...

והנה ממה שרבתה תורה 'ונשמרתם מאוד' לנפשתיכם, למדו חכמים כי יש לו לאדם להיזהר אפילו מספק ספיקא של סכנה! ספק סכנה, הוא למשל: שמא יעבור על הגשר הרעוע ויפול לנהר ר"ל. ספק ספק ספיקא הוא: כשהגשר יציב דיו אך בשילוב רוח פתאומית, הוא עלול להפוך למסוכן. גם מסכנות כאלו יש לאדם להיזהר ולהימלט.

על הפסוק 'ערום ראה רעה ונסתר ופתיים עברו ונענשו' (משלי כ"ב ג'), דרשו בזוהר הקדוש, שאפילו מי שאין בידו אלא עוון זה שראה את הסכנה מתקרבת ולא שמר נפשו, ראוי להיענש! ומידה טובה מרובה, שזכות מצווה זו של 'ונשמרתם', כדאית להינצל בגינה בלבד.

חוסר הזהירות בהלכה חמורה זו, לא נובעת, כפי שיכול להשתמע, מרוב ביטחונם של בני אדם בהשי"ת. אלא דווקא מחוסר ביטחונם ואמונתם כי השי"ת מנהיג את העולם ברוב רחמיו. לו היו מאמינים בהשי"ת בכל ליבם, כי אז היו נוכחים איך חיהם רצופי ניסים ונפלאות שאילו פינו מלא שירה כים לא נספיק להודות עליהם. ומה אדם שהיה בצרה ונחליץ, עושה סעודות וממלא פיו שירה, מי שהצרה לא התקרבה אליו כלל, על אחת כמה וכמה?! וכאשר משפילים את הגאווה ומבינים כי שום דבר לא מובן מאליה; ששום נשימה לא מובנת מאליה; ששום פרנסה לא מתבקשת מצד עצמה, אז עומדים נכלמים מול שפע רחמיו של הקדוש ברוך הוא ולא מעיזים כלל להיכנס למקום סכנה ולהטריח על הבורא.

ימי שלהי דקייטא כשרגלי התיירים דורכים במשעולים לא כבושים וארץ לא עבר אדם שם, ראויים במיוחד לאזהרה זו. קלות הדעת והנמהרות מהווים פתח לאסונות רח"ל. כשמתבוננים בספרי יראה ומבינים את גדול העוון שבהסתכנות, קל יותר להתמודד מול יצר הנערות ולהציב גבולות מצילי חיים.

פניני דברי יאשיהו

מסע הקניות

יהודי נבון ומושלם וחכמה, השקיע ימים רבים בבנין נפשו, אך חש שמטרתו רק מתרחקת. עדיין מדשדש באותן בעיות, נתקל באותם מחסומים. ולא, הוא לא שומע את שירת האביב בנפשו. לא רואה את הדברים הגדולים קורים במציאות.

שבור עד דכדוכה של נפש, הלך לבקש צדיק שיאיר את עיניו. במשעולי אחת העיירות, פגש בצדיק פשוט. צדיק נסתר. הוא התנפל לפניו בדמעות: **אולי תוכל להסביר לי מה קורה לי? מתי אבחין באור בקצה המנהרה?** על כל שאלותיו השיב הצדיק בבת שחוק. היהודי לא אמר נואש. יום, יומיים שלושה הפציר בצדיק עד שאמר לו: **לך לעיר וכנס לשלושת החנויות הראשונות שתמצא!**

האיש רץ כל עוד נשמתו ומוצא עצמו בחנות של נגר; של מתקין מיתרים, ואחר כך גם של רתך. מה? מה יש כאן? חזר אל הצדיק בתמיהה: **נו? מה עכשיו? הצדיק אמר: זה הכל! האיש התייאש והלך...**

אחר ימים חלף בתוך חורשה ואת אוזניו השיגו צלילים מדהימים. נכנס בין העצים ומצא נגן פלאי פורט על כינור יפה, עשוי עץ, מתכת ונימים... רגע! הוא נזכר. כבר ראיתי את הנגן. בחנותו של הנגר...

בחיים, חנויות רבות, שם קונים את הכינור לצלילי הנפש. חנות ועוד חנות. רק לא לאבד את הסבלנות באמצע ולהפסיד הכל. יש שמרוב כעס, קרעו את הנימים. שברו את העץ. כשהגיעו לחנות האחרונה, נשארו בלי כלום.

לאורם נלך

הגה"ק רבי נתן נטע שפירא בעל "מגלה עמוקות" – י"ג אב שצ"ג

והוא לא מצא לעצמו מנוח. עם צאת השבת הגיעו שוחטים להציג בפניו שאלה שנתגלגלה בבית המטבחים והוא התנה את תשובתו בכך שיפרו את המעשה ההולך ונעשה בביתו של הב"ח. השוחטים פחדו מפני הב"ח וחתנו אך הגאון העמיס את אחריות המעשה על כתפיו. אז הרסו השוחטים אל בית הב"ח ומנעו ברגע האחרון את חתימת הכתב. הגאונים שהתכנסו במקום סברו כי עתה בוודאי יחוש הגאון להופיע, אך רק ביום שני נראו פניו בבית הט". לתמיחה הכול הסביר: חלילה לי לפגוע בכבוד התורה. אלא שהגאון האורח היה מנודה לשמים שלוש יום מחמת בכייתה של אחת מנשות קראקא שרדפה אחרי עגלתו בהיכנסו העירה וקולה לא נשמע. זה עתה שלמו שלוש ימים הימים ותיכף הזדרזתי לחלוק כבוד לתורה!...

פעם הזהירו אליהו הנביא שאם יבוא לפניו כפרי ויבקש שיבאר לו קטע קבלה מוקשה, ידע נאמנה שזהו הס"מ ויסרב בכל תוקף. אחר תקופה נעלם הגאון ביער ומצאוהו צרות רבות והרעות, ובתוך כך בא לפניו כפרי שתבע ממנו לבאר לו קטע קבלה כשהוא מעמידו בניסיון קשה מנשוא. הגאון סירב בגבורה ותיכף נגלה לו אליהו שבישרו כי מעתה יזכה להקשיב מידי בוקר לשירת המלאכים! מאותו יום נהג הגאון להסתגר בחדרו בשעות הבוקר לעבודה שאיש לא ידע את טיבה. גיסי שנתקנאו בו ההינו פעם לפתוח את הדלת ואצבע אלוקים פגעה בהם.

בי"ג מנחם אב בהיותו אך כבן מ"ח שנים, השיב את נשמתו אל יוצרה כשעל מצבתו נחרט: **"פ"ג איש אלוקים קדוש מן הקדמונים, מגלה עמוקות רזין ומטמונים, הוא שאומרים עליו שדיבר איתו אליהו פנים אל פנים..."** זיעוועכ"א.

דייג מצא צרור אבנים באישון ליל, והחל מידה אותן למים להנאתו. בבוקר, הביט באבן האחת שנותרה לו, והנה היא מרגלית!... לפעמים יורדת חשיכה. אז יש להיזהר, לא להשליך מרגליות...

תעו במדבר

לכל הפחות הסכום שנטל עימו להוצאות הדרך עדיין שוכן במקומו. אותו רגע צללו אוזניו מצווחת פראים. עצור!!! עשרות זוגות עיניים סמוקות מדם ותאבות רצח התמקמו סביבו בטבעת הדוקה ותבעו לקבל את צרור כספו. הוא החל לבכות: איש מסכן אני. חייב להגיע לאלכסנדריה... השחוק המקפיא שהשיב לו, נתן לו להבין כי כל רגע היא שאלת חיים. באנחה שלף את כספו ומסרו לידו גזלנים.

קעת שוטט בגפו בסבך העצים, מספיק להתחרט עמוקות על יציאתו לדרך. פתאום צפו נגד עיניו אותיות של אש, רושפות ומאיימות: מכשפה לא תחיה! גם קול הבוכים של אשתו ועולליו לא הצליחו להשקיט את זעקת מצפונו המיוסר. איך? איך נעלמה ממני הלכה מפורשת בתורה!?

בלית ברירה החל מתנהל במעבה היער, ניזון מפרות משונים שצמחו על העצים ומקווה כי ביום מן הימים יגיע למקום יישוב. בהפתעה גמורה צצו מולו שני שוטרים חמורי סבר. תעודות! ביקשו בחומרה. התעודות שהציג בפניהם גרמו להם לפרץ צחוק. אלו תעודות של מדינה רחוקה מאוד מאוד... קעת תהיה מוכרח להתגייס לצבא!

דווקא בקרב החיילים דרך כוכבו. הוא התגלה כחייל מצטיין וקודם לאט לאט בשרשרת הדרגות. שנה חלפה שנה. הוא כבר שכח לחלוטין כי אי פעם היה בדרכו לאלכסנדריה. או כי אי שם הותיר אחריו אישה ושבעת בניה... במסגרת תפקידו בצבא, נדד מעיר לעיר וממדינה למדינה עד שיום אחד חלפה לצידו עגלה מקרטעת טעונה בחסידים... לאן? שאל מתוך סקרנות, והללו השיבו: לקאריץ!

זיכרון חד פילח את ראשו. קאריץ! הלא כאן התחיל הכל... הוא נכנס לבית המדרש ונוכח כי עדיין אוזנים באמצע הסעודה. והנה השמש מכניס את המרק... כל כך הרבה שנים שקועים בסעודה אחת???

אישוני התרוצצו ימינה ושמאלה והרה"ק רבי פנחס פנה לעברו: היכן נעלמת שנים כה רבות?! ממבטי הסובבים הבין שנרדם... רבי פנחס המשיך בתוכחה מהולה בחמלה: מקווה כי כעת לא תשתוקק עוד ללמוד כישוף!... הבה ואברך אותך בפרנסה ויישוב הדעת, וכעת שוב לך לביתך לעסוק בתורה כמקדם! שמעלקא שניצל מרדת שחת תודות לעיניו הצופיות של הצדיק, חזר לפינתו הקבועה בבית המדרש ושמו נתפרסם בקרב החסידים כגאון וכן עליה.

רוח תועה שחלפה בין הסמטאות, ההינה להסכית אל השיחה הנוגה שהתנהלה אותו ערב בין שמעלקא הלמדן לבין זוגתו. לימוד תורה הינו דבר חשוב, טענה העלובה, אך מאין יש לך לב ללמוד כשאישה ושבעת בניה משוועים ללחם?! מצחו של שמעלקא נחרש תלמים. כבר קדמוה חכמינו לאשתו בשאלתם: רחיים בצווארו ויעסוק בתורה! בעיניו ניצת זיק שובב. הן ברור כשמש כי שמעלקא הלמדן לא יפשוט בוקר אחד את כובעו וילבש סרבל. מה כן? סטפן העשיר, נעלם מפעם לפעם מן העיירה באורח מסתורי, וציפורים קטנות אך עקשניות, טוענות בלהט כי הוא מבלה אז אצל כשפן קשיש וזב חוטם בכפר הסמוך... גם פריץ העיירה נוהג משום מה, לחסל את חשבונותיו עם בעלי דבבו, דרך שירותיו של הכשפן הזקן. נו, ילמד גם הוא פרק בכישוף ויהיה להם קרוב יותר, יעיל יותר וזול יותר... יתר הזמן יהיה כמובן קודש קודשים לעסק התורה כמימים ימימה.

נשתכחה ממנו משמעלקא הלכה מפורשת כי מכשף בחיוב מיתה, ויצא לו לעבר אלכסנדריה שבמצרים, כדי ללמוד את האומנות מפי הבקיאין והיודעים בה. עודו צועד ותרמילו על כתפו, חלפה על פניו עגלה מקרטעת, טעונה בחסידים. לאן יהודים? שאל מתוך סקרנות והללו השיבו בעליצות: לקאריץ! לסעודת ראש חודש... או! לשמע המילה 'סעודה', נתהפכו מעיו של שמעלקא. הוא נזכר כי הרעב מכרסם בו וחיש הצטרף על החסידים בעגלה.

להפתעתו התקבל בקאריץ במאור פנים, כשהרה"ק רבי פנחס בעצמו מושיט לו ידו לשלום ומזמין אותו להסב לסעודה. הוא נטל לידיו כדת וכדין והחל מביא אל קרבו חתיכות לחם בזו אחר זו, כדי להשקיט את רעבונו המתעצם. תגובת האכילה המהיר לא בוששה לבוא, והוא חש צורך פתאומי נואש להתפנות. עיניו חיפשו אחר בית הכסא של כבוד, ומשלא מצאו אותו בסמיכות לבית המדרש, החלו תרות סביב סביב. מעניין! תהה. בכל סביבת בית המדרש אין אפילו בית כסא אחד! סוף סוף מצא בקתה נטושה בין העצים ונכנס בה. להפתעתו, גילה גרם מדרגות מתעגל המשתלשל מן הבקתה אל מעבה האדמה...

מעודו היה קונדס וסקרן. הוא החל יורד במדרגות, אחת אחת, מקווה למצוא אוצר גנוז. לחרדתו מצא עצמו ביער צפוף עצים, ועודו מביט אנה ואנה, נעלם ממנו גרם המדרגות והיה כלא היה... אוי! תפס את ראשו בשתי ידיו. הלא אני בדרך לאלכסנדריה! איך אגיע כעת למחוז חפציי... הוא מישש בכיסו ונוכח כי

לזו - ו'

השני תיתן לעירא היאירי. את השלישי תעניק לחברך הממתין מחוץ לעיר, ואת הרביעי תעניק לסולטאן!

השליח הודה נרגשות ומיהר להסתלק מן המערה הפלאית. בעזרת מלווהו שב לבית הרב הישיש, הניח את רבע התפוח למשמרת בידי תלמידיו עד שיתעורר, ואחר נחפז אל שערי העיר כדי לפגוש בידיו הממתין בחוץ. שמחה גדולה פשטה במשולח השני, לשמע הצלחת השליחות בכוח מסירות נפשו של ידידו. בלי לאבד זמן החישו פעמיים על חזרה לאיסטנבול ומיהרו להתייצב בארמון המושל. אך עברו רגליהם על מפתו הבית נשמע קול חבטה עזה ומשרתים נחפזו מכל עבר להקים את הסולטאן שקרס מכיסאו מעולף. אך פקח את עיניו ביקש לפגוש בצמד השליחים שהגיעו לארמון ולקחת מידם את התפוח... את גזירתו הרעה ביטל כמובן לאלתר ומאותה שעה דאג לפרסם כי אכן דוד מלך ישראל חי וקיים.

הלזו, היא הנחמה שלנו. שום דבר טוב לא נגמר באמת. מלכות דוד לא נפלה. בית המקדש לא חרב לחלוטין. החיים לא נגמרים בתכלית. ואלו המחשבות הקדושות בהן אנו מתחזקים בשבת נחמו!

רבה הישיש של לזו המתעורר אחת לשנה משנתו, מתגלה כעירא היאירי הכהן, חברו של דוד המלך. הוא מצמיד מלווה למשולח הטורקי ומשגר את השניים אל מערת קבורתו של דוד מלך ישראל. משם תצמח ישועתם של יהודי טורקיה! - הוא מבטיח.

נגרש ונרעש צעד המשולח הטורקי בעקבות מלווהו הלזי, עד שעמדו רגליו אל מול מערת קבורתו של דוד מלך ישראל. כעת תתפלל שהשער יפתח! - ציווה המלווה. המשולח הטורקי פרץ בבכי וגולל מול השער החסום, את פרשיית הגזירה הנוראה שניתכה על ראשם של יהודי טורקיה. עודו מתמוגג בדמעותיו, נפתח השער והוא נקרא על ידי שלמה המלך להיכנס פנימה...

מול עיניו נחשף מראה נורא הוד: דוד מלך ישראל ישן על המיטה, על ידו שולחן זהב שעליו מונח כתר ולצידו מנורה בעלת שבעה קנים. בזיע וחלחלה החל לספר את מטרת בואו עד שדוד מלך ישראל פקח את עיניו והבטיח: גזירת הסולטן לא תקום ולא תהיה! דוד המלך הושיט לו תפוח ואמר: זה התפוח, מגן עדן. חלקהו לארבעה. את החלק אחד תיקח לך. את

08.852.0.852 אפא